

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

15 февруари 2016 година *

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Стандарти за приемането на кандидати за международна закрила — Директива 2008/115/ЕО — Законен престой — Директива 2013/32/ЕС — Член 9 — Право за оставане в държава членка — Директива 2013/33/ЕС — Член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) — Задържане — Защита на националната сигурност или общественения ред — Валидност — Харта на основните права на Европейския съюз — Членове 6 и 52 — Ограничение — Пропорционалност“

По дело C-601/15 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Raad van State (Държавен съвет, Нидерландия) с акт от 17 ноември 2015 г., постъпил в Съда на същия ден, в рамките на производство по дело

J. N.

срещу

Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, А. Tizzano, заместник-председател, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (докладчик), J. L. Da Cruz Vilaça, C. Toader, D. Šváby и C. Lycourgos, председатели на състави, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda и K. Jürimäe, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 януари 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за J. N., от S. Thelosen и S. Pijl, advocaten,
- за Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, от D. Kuiper, в качеството на представител,
- за нидерландското правителство, от M. Noort и M. Bulterman, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

- за белгийското правителство, от S. Vanrie, M. Jacobs и C. Pochet, в качеството на представители,
- за чешкото правителство, от M. Smolek, J. Vlácil и S. Šindelková, в качеството на представители,
- за гръцкото правителство, от M. Michelogiannaki, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- за кипърското правителство, от A. Argyropoulou, в качеството на представител,
- за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,
- за Европейския парламент, от T. Lukácsi и R. van de Westelaken, в качеството на представители,
- за Съвета на Европейския съюз, от M. Chavrier и F. Naert, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от M. Condou-Durande, H. Krämer и G. Wils, в качеството на представители,

след изслушване на генералния адвокат

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до валидността на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L 180, стр. 96).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н N. и Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (държавен секретар по сигурността и правосъдието, наричан по-нататък „държавният секретар“) по повод задържането на г-н N.

Правна уредба

ЕКПЧ

- 3 Член 5 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), е озаглавен „Право на свобода и сигурност“ и точка 1 от него предвижда:

„Всеки има право на свобода и сигурност. Никой не може да бъде лишен от свобода освен в следните случаи и само в съответствие с процедури, предвидени от закона:

[...]

- f) законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се предотврати незаконното му влизане в страната или на лице, против което се предприемат действия за неговото депортиране или екстрадиция“.

Хартата

- 4 Член 6 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) е озаглавен „Право на свобода и сигурност“ и гласи:

„Всеки има право на свобода и сигурност“.

- 5 Член 52 от Хартата е озаглавен „Обхват и тълкуване на правата и принципите“ и предвижда:

„1. Всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от настоящата Харта, трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани, само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора.

[...]

3. Доколкото настоящата Харта съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от [ЕКПЧ], техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената Конвенция. Тази разпоредба не пречи правото на Съюза да предоставя по-широка защита.

[...]

7. Разясненията, изготвени за да направляват тълкуването на настоящата Харта, се вземат надлежно под внимание от юрисдикциите на Съюза и на държавите членки“.

Директива 2008/115/ЕО

- 6 Съображение 4 от Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, стр. 98), гласи:

„Следва да се установят ясни, прозрачни и справедливи правила с цел установяване на ефективна политика на връщане като необходим елемент на една добре ръководена миграционна политика“.

- 7 Член 3 от Директива 2008/115 е озаглавен „Определения“ и гласи:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

[...]

2. „незаконен престой“ е всяко присъствие на територията на държава членка на гражданин на трета страна, който не отговаря или е престанал да отговаря на условията за влизане, изложени в член 5 от [Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица

през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 8, стр. 5)], или на други условия за влизане, престой или пребиваване в тази държава членка;

[...]

4. „решение за връщане“ е административно или съдебно решение или друг акт, което определя или обявява за незаконен престоя на гражданин на трета страна и налага или постановява задължение за връщане;

[...]“.

- 8 Член 7 от Директива 2008/115 е озаглавен „Доброволно напускане“ и гласи:

„1. В решението за връщане се предвижда подходящ срок за доброволно напускане с продължителност от седем до тридесет дни, без да се засягат изключенията, посочени в параграфи 2 и 4. Държавите членки могат да предвидят в националното си законодателство, че подобен срок се предоставя единствено след подаване на молба от засегнатия гражданин на трета страна. В този случай държавите членки уведомяват засегнатите граждани на трети страни относно възможността да подадат подобна молба.

Срокът, предвиден в първа алинея, не изключва възможността за по-ранно напускане на засегнатите граждани на трети страни.

2. При необходимост държавите членки удължават срока за доброволно напускане с достатъчен период, като вземат предвид конкретните обстоятелства във всеки отделен случай, като например продължителност на престоя, наличието на посещаващи училище деца и наличието на други семейни и социални връзки.

3. През цялата продължителност на срока за доброволно напускане могат да бъдат наложени някои изисквания с оглед избягване на опасността от укриване, като редовно явяване пред властите, внасяне на подходяща парична гаранция, предоставяне на документи или задължение за престой на определено място.

4. Ако съществува опасност от укриване или ако молбата за законен престой е отхвърлена като явно неоснователна или измамна, или ако засегнатото лице представлява опасност за обществения ред, обществената или националната сигурност, държавите членки могат да се въздържат от предоставяне на срок за доброволно напускане или да предоставят срок, който е по-кратък от седем дни“.

- 9 Член 8 от тази директива е озаглавен „Извеждане“ и параграф 1 от него предвижда:

„Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да изпълнят принудително решението за връщане, ако не е бил предоставен срок за доброволно напускане съгласно член 7, параграф 4 или ако задължението за връщане не е било изпълнено в рамките на предоставения съгласно член 7 срок за доброволно напускане“.

- 10 Член 11 от Директива 2008/115 е озаглавен „Забрана за влизане“ и предвижда:

„1. Решенията за връщане се придружават от забрана за влизане:

- а) ако не е предоставен срок за доброволно напускане; или

[...]

2. Продължителността на забраната за влизане се определя, като надлежно се вземат предвид всички обстоятелства от значение за отделния случай, и по принцип не надвишава пет години. Тя може обаче да надвиши пет години, ако гражданинът на трета страна представлява сериозна заплаха за обществения ред, обществената или националната сигурност.

[...]“.

Директива 2013/32/ЕС

- 11 Член 2 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, стр. 60) е озаглавен „Определения“ и гласи:

„За целите на настоящата директива:

[...]

- в) „кандидат“ означава гражданин на трета страна или лице без гражданство, който/което е подал/о молба за международна закрила, по отношение на която все още не е взето окончателно решение;

[...]

- п) „оставане в държава членка“ означава факта на оставане на територията, включително на границата или в транзитна зона на държавата членка, в която е подадена или се разглежда молбата за международна закрила;

- р) „последваща молба“ означава молба за международна закрила, подадена след вземането на окончателно решение по предишна молба, като това включва и случаите, когато кандидатът изрично е оттеглил молбата си, и случаите, когато решаващият орган е отхвърлил молбата след нейното негласно оттегляне в съответствие с член 28, параграф 1.

[...]“.

- 12 Член 9 от Директива 2013/32 е озаглавен „Право за оставане в държавата членка до разглеждането на молбата“ и гласи:

„1. Кандидатите могат да останат в държавата членка единствено за целите на процедурата, докато решаващият орган се произнесе, в съответствие с процедурите на първа инстанция, установени в глава III. Това право за оставане в държавата членка не съставлява право на пребиваване.

2. Държавите членки могат да предвидят изключение от това правило единствено ако лице подаде последваща молба, посочена в член 41, или ако те предадат или екстрадират дадено лице било към друга държава членка поради задължения, произтичащи от европейска заповед за арест [...] или по други причини, било към трета страна, било към международни наказателни съдилища.

[...]“.

Директива 2013/33

13 Съображения 15—18, 20 и 35 от Директива 2013/33 гласят:

- „(15) Задържането на кандидати, следва да се прилага в съответствие с основополагащия принцип, че едно лице не следва да се задържа единствено на това основание, че то търси международна закрила, по-специално, в съответствие с международните правни задължения на държавите членки и с член 31 от [Конвенцията за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г. (*Recueil des traités des Nations unies*, том 189, стр. 150, № 2545 (1954), допълнена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г.]. Кандидатите могат да бъдат задържани единствено при съвсем ясно определени изключителни обстоятелства, предвидени в настоящата директива, и при спазване на принципа на необходимост и пропорционалност по отношение както на начина, така и на целта на такова задържане. Когато е задържан кандидат, той следва да има ефективен достъп до съответните процедурни гаранции като например право на съдебна защита пред национален съдебен орган.
- (16) По отношение на административните процедури, свързани с основанията за задържане, понятието „надлежно изпълнение“ изисква най-малко държавите членки да предприемат конкретни и разумни стъпки, за да гарантират, че времето, необходимо за проверка на основанията за задържане, е възможно най-кратко, и че има реални изгледи тази проверка да може да се извърши успешно във възможно най-кратък срок. Задържането не трябва да надхвърля времето, разумно необходимо за приключване на съответните процедури.
- (17) Основанията за задържане, установени в настоящата директива, не засягат други основания за задържане, включително основания за задържане в рамките на наказателно производство, които са приложими съгласно националното право, без връзка с молбата за международна закрила на гражданина на трета държава или лицето без гражданство.
- (18) Отношението към кандидатите, които са задържани, следва да бъде при пълно зачитане на човешкото достойнство и тяхното приемане следва да бъде специално организирано, за да отговори на техните нужди в това положение. По-специално, държавите членки следва да гарантират, че се прилага член 37 от Конвенцията на ООН [за правата на детето, сключена в Ню Йорк на 20 ноември 1989 г. и ратифицирана от всички държави членки].
- [...]
- (20) За да се осигури по-успешно физическата и психическата неприкосновеност на кандидата, задържането следва да бъде крайна мярка и може да се прилага едва след като всички алтернативни на задържането мерки, несвързани с лишаване от свобода, са били надлежно разгледани. Всяка алтернативна на задържането мярка трябва да зачита основните човешки права на кандидата.
- [...]
- (35) Настоящата директива зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално в [Хартата]. Настоящата директива цели по-специално да гарантира пълното зачитане на човешкото достойнство и да улесни прилагането на членове 1, 4, 6, 7, 18, 21, 24 и 47 от Хартата, и трябва да бъде прилагана в съответствие с това“.

14 Член 2 от Директива 2013/33 е озаглавен „Определения“ и гласи:

„За целите на настоящата директива:

[...]

б) „кандидат“ означава гражданин на трета държава или лице без гражданство, които са подали молба за международна закрила, по която още не е взето окончателно решение;

[...]

з) „задържане“ означава всяка мярка на изолиране на кандидат от държавата членка в определено място, където кандидатът е лишен от свободата си на придвижване;

[...]“.

15 Член 8 от Директива 2013/33 е озаглавен „Задържане“ и гласи:

„1. Държавите членки не могат да задържат едно лице единствено поради това, че то е кандидат за международна закрила в съответствие с Директива [2013/32].

2. Когато се окаже необходимо и въз основа на преценка на всеки случай поотделно, държавите членки могат да задържат кандидат, ако не могат да бъдат приложени ефективно по-леки принудителни алтернативни мерки.

3. Кандидат може да бъде задържан единствено:

- а) с цел установяване или проверка на неговата самоличност или националност;
- б) с цел установяване на елементите, на които се основава молбата за международна закрила, което не би могло да бъде извършено, ако няма задържане, особено когато съществува риск кандидатът да се укрие;
- в) с цел да се вземе решение в хода на процедура относно правото на кандидата да влезе на територията;
- г) когато е задържан по процедура за връщане съгласно Директива [2008/115], за да се подготви връщането и/или да се извърши процесът на извеждане и съответната държава членка може да докаже чрез обективни критерии, включително че кандидатът вече е имал възможност за достъп до процедурата за предоставяне на убежище, че има разумни основания да се предположи, че той подава молбата за международна закрила единствено с цел да забави или да затрудни изпълнението на решението за връщане;
- д) когато това се налага с цел защита на националната сигурност или на обществения ред;
- е) в съответствие с член 28 от Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство [ОВ L 180, стр. 31].

Основанията за задържане трябва да са предвидени в националното право.

4. Държавите членки гарантират, че в националното право са предвидени правила във връзка с алтернативи на задържането, като задължение за редовно явяване пред органите, внасяне на парична гаранция или задължение лицето да остане на точно определено място“.

16 Член 9 от Директива 2013/33 е озаглавен „Гаранции за задържаните кандидати“ и гласи:

„1. Кандидатът се задържа единствено за възможно най-кратък срок и задържането продължава само докато са приложими основанията, предвидени в член 8, параграф 3.

Административните процедури, които се отнасят до основанията за задържане, предвидени в член 8, параграф 3, се изпълняват надлежно. Забавянията при административните процедури, които не могат да бъдат вменени в отговорност на кандидата, не оправдават продължаване на задържането.

2. Задържането на кандидата се постановява в писмена форма от съдебните или административните органи. В заповедта за задържане се посочват фактическите и правни основания за задържането.

3. Когато задържането е разпоредено от административните органи, държавите членки осигуряват бърз съдебен контрол за законосъобразността на задържането, който се провежда служебно и/или по искане на кандидата. Когато съдебният контрол се провежда служебно, решението в рамките на този контрол се взема във възможно най-кратък срок след началото на задържането. Когато този съдебен контрол се провежда по искане на кандидата, решението в рамките на този контрол се взема във възможно най-кратък срок след началото на съответната процедура. За тази цел държавите членки определят в националното право срока, в рамките на който се осъществява служебно провежданият съдебен контрол и/или съдебният контрол по искане на кандидата.

Когато в резултат от проведения съдебен контрол е установено, че задържането е незаконосъобразно, съответният кандидат се освобождава незабавно.

4. Задържаните кандидати се уведомяват незабавно в писмена форма на език, който разбират или за който има достатъчно основания да се предполага, че разбират, за основанията за задържането и за процедурите, предвидени в националното право за оспорване на заповедта за задържане, както и за възможността да поиска[т] безплатна правна помощ и безплатно представителство.

5. Задържането се преразглежда от съдебен орган през разумни интервали от време служебно и/или по искане на съответния кандидат, по-специално когато това задържане е с удължен срок, когато възникнат относими обстоятелства или се получи нова информация, която засяга законосъобразността на задържането.

[...]“.

Нидерландското право

17 Член 8 от Закона за чужденците от 2000 г. (Vreemdelingenwet 2000) (наричан по-нататък „Законът за чужденците“) гласи:

„Престоят на чужденеца в Нидерландия е законен само в следните случаи:

[...]

f) до вземането на решение по молбата за издаване на разрешение за [временен] престой [убежище], ако на основание на този закон или разпоредбите за прилагането му или съобразно постановено съдебно решение следва да не се пристъпва към извеждане на чужденеца, докато не бъде взето решение по тази молба.

[...]“.

18 Член 30а от Закона за чужденците гласи:

„1. Молбата за издаване на разрешение за временен престой [убежище] може да бъде обявена за недопустима по смисъла на член 33 от Директивата за процедурите за предоставяне на убежище, ако:

[...]

d) чужденецът е подал последваща молба за убежище, без да е посочил нови факти и обстоятелства и без да са налице нови факти и обстоятелства от значение за преценката на тази молба; или

[...]

3. Редът и условията за прилагане на параграф 1 могат да бъдат определени с подзаконов акт или в съответствие с подзаконов акт“.

19 Член 59b от Закона за чужденците предвижда:

„1. Когато престоят на чужденеца е законен на основание член 8, буква f) [...], доколкото е налице молба за издаване на разрешение за [временен] престой [убежище], министърът може да разпореди задържането на чужденеца, ако:

a) задържането е необходимо, за да се установи самоличността или гражданството на чужденеца;

b) задържането е необходимо, за да се установят необходимите факти за преценката на молба за издаване на разрешение за временен престой по член 28, в частност ако е налице риск от укриване;

[...]

d) чужденецът представлява опасност за националната сигурност или обществения ред по смисъла на член 8, параграф 3, [първа алинея,] буква д) от Директива [2013/33].

[...]

4. Срокът на задържането по параграф 1, буква d) не надвишава шест месеца.

5. Министърът може да продължи срока на задържането по параграф 1, буква d) с не повече от девет месеца, ако:

a) е налице сложна фактическа и правна обстановка, която има отношение към разглеждането на молбата за издаване на разрешение за временен престой [убежище]; и

b) това се налага по императивни съображения, свързани с обществения ред или националната сигурност“.

20 Член 3.1 от Наредбата за чужденците от 2000 г. (Vreemdelingenbesluit 2000) гласи:

„[...]

2. След подаването на молба за издаване на разрешение за [временен] престой [убежище] не се пристъпва към извеждане на чужденеца, освен ако:

- а) той е подал последваща молба, след като негова предишна последваща молба е обявена за недопустима с влязло в сила решение по член 30а, параграф 1, буква d) от [Закона за чужденците] или е отхвърлена като явно неоснователна или като неоснователна с влязло в сила решение по член 30b или член 31 от [Закона за чужденците], и не са налице нови факти и обстоятелства от значение за преценката на тази молба;

[...]

3. Изключенията по параграф 2 не се прилагат, ако вследствие на извеждането би се стигнало до нарушение на Конвенцията [за статута на бежанците, подписана в Женева на 28 юли 1951 г., допълнена с Протокола от Ню Йорк от 31 януари 1967 г.], на задължения, произтичащи от правото на Съюза, на [ЕКПЧ] или на Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание“.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 21 Жалбоподателят в главното производство влиза в Нидерландия на 23 септември 1995 г. и на същия ден подава първа молба за убежище. Молбата е отхвърлена с решение от 18 януари 1996 г. С решение от 5 юни 1997 г. Rechtbank Den Haag (Хагски първоинстанционен съд) отхвърля като неоснователна подадената от жалбоподателя в главното производство жалба против това решение. Съдебното решение влиза в сила.
- 22 От представената на запитващата юрисдикция справка за съдимост на заинтересования е видно, че между 25 ноември 1999 г. и 17 юни 2015 г. той е осъждан 21 пъти, предимно за кражби, като наложените му наказания варират от глоба до лишаване от свобода.
- 23 На 19 декември 2012 г. жалбоподателят в главното производство подава втора молба за убежище, която обаче оттегля на 24 декември същата година.
- 24 На 8 юли 2013 г. жалбоподателят в главното производство подава трета молба за убежище. С решение от 8 януари 2014 г. държавният секретар отхвърля тази молба, разпорежда на заинтересования незабавно да напусне територията на Европейския съюз и му издава забрана за влизане за срок от десет години. С решение от 4 април 2014 г. Rechtbank Den Haag (Хагски първоинстанционен съд) отхвърля като неоснователна подадената от жалбоподателя в главното производство жалба против решението на държавния секретар. И това съдебно решение влиза в сила.
- 25 На 28 януари 2015 г. жалбоподателят в главното производство е задържан на нидерландска територия за кражба и нарушаване на наложената му забрана за влизане в страната. За тези деяния е осъден на 11 февруари 2015 г. и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от два месеца.
- 26 На 27 февруари 2015 г., докато изтърпява това наказание, жалбоподателят в главното производство подава четвърта молба за убежище, но по причини, свързани със здравословното му състояние, се оказва невъзможно да бъде взето решение по тази молба по време на изпълнението на наказанието.

- 27 На 27 март 2015 г., тоест в деня, когато изтича срокът на това наказание, жалбоподателят в главното производство е задържан по реда за задържане на търсещи убежище лица, в частност за да се прецени дали е възможно да бъде изслушан във връзка с молбата му за убежище.
- 28 На 9 април 2015 г. задържането е прекратено поради риска от превишаване на максималния срок, предвиден в действащото към онзи момент национално законодателство.
- 29 На 16 юни 2015 г. жалбоподателят в главното производство отново е задържан за кражба и нарушаване на наложената му забрана за влизане в страната. За тези деяния е осъден на 1 юли 2015 г., като му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от три месеца. Срокът на наказанието изтича на 14 септември 2015 г.
- 30 Доколкото към посочената дата изслушването на жалбоподателя в главното производство във връзка с четвъртата му молба за убежище все още е невъзможно по медицински причини, той отново е задържан по реда за задържане на търсещи убежища лице със заповед от 14 септември 2015 г. на основание член 59b, параграф 1, буква d) от Закона за чужденците, с който е транспониран член 8, параграф 3, първа алинея, буква d) от Директива 2013/33. Всъщност според нидерландските власти, въпреки че поради подадената четвърта молба за убежище престоят на заинтересования в Нидерландия е законен на основание член 8, буква f) от Закона за чужденците, задържането му е оправдано по съображения за защита на националната сигурност и обществения ред, тъй като е осъждан за извършени престъпления и заподозрян в извършването на други.
- 31 Жалбоподателят в главното производство обжалва по съдебен ред заповедта за задържането му от 14 септември 2015 г. и иска обезщетение за вреди. Жалбата му е отхвърлена на първа инстанция с решение на Rechtbank Den Haag (Хагски първоинстанционен съд) от 28 септември 2015 г.
- 32 На 28 септември 2015 г. експертът по съдебна медицина констатира, че жалбоподателят в главното производство все още не може да бъде изслушан във връзка с молбата му за убежище.
- 33 На 23 октомври 2015 г. изпълнението на заповедта за задържането на жалбоподателя в главното производство е спряно, за да може той да изтърпи следващо наложено му наказание лишаване от свобода.
- 34 Във въззивното производство пред запитващата юрисдикция по жалбата срещу решението на Rechtbank Den Haag (Хагски първоинстанционен съд) от 28 септември 2015 г. жалбоподателят в главното производство поддържа, че задържането му е в противоречие с член 5, точка 1, буква f), втора част на изречението от ЕКПЧ, който предвижда, че задържането на чужденец е допустимо само ако против него се предприемат действия за неговото депортиране или екстрадиция. Всъщност тази разпоредба не допускала задържането на чужденец, при положение че до постановяването на решение по молбата му за убежище той пребивава законно в Нидерландия.
- 35 Предвид това твърдение у запитващата юрисдикция възникват съмнения във валидността на член 8, параграф 3, първа алинея, буква d) от Директива 2013/33 от гледна точка на член 6 от Хартата, като тя отбелязва, че съгласно разясненията относно Хартата правата по член 6 от нея съответстват на правата, гарантирани от член 5 от ЕКПЧ, и в съответствие с член 52, параграф 3 от Хартата имат същия смисъл и обхват като дадените им в ЕКПЧ.

36 При тези условия Raad van State (Държавният съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Валиден ли е член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 от гледна точка на член 6 от Хартата:

- 1) при положение че гражданин на трета страна е задържан на основание член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от тази директива, а на основание член 9 от Директива 2013/32 има право да остане в държавата членка до вземането на решение на първа инстанция по молбата му за убежище, и
- 2) предвид разясненията относно Хартата, съгласно които ограниченията, които могат законно да бъдат наложени по отношение на правата по член 6 от Хартата, не могат да надхвърлят границите, позволени от ЕКПЧ съгласно текста на член 5, точка 1, буква f) от тази конвенция, и предвид тълкуването на тази разпоредба от Европейския съд по правата на човека, в частност в решение Nabil и др. с/у Унгария (№ 62116/12, § 38, 22 септември 2015 г.), съгласно което задържането на търсещо убежище лице е в противоречие с упоменатата разпоредба от ЕКПЧ, ако лицето не е задържано за целите на извеждането му?“.

По спешното производство

37 Raad van State (Държавният съвет) иска настоящото преюдициално запитване да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.

38 В подкрепа на това искане запитващата юрисдикция изтъква в частност факта, че понастоящем жалбоподателят в главното производство не е на свобода. Тя уточнява, че според информацията, която е получила от държавния секретар, изпълнението на заповедта за задържането на заинтересования, започнало на 14 септември 2015 г., е спряно на 23 октомври 2015 г., но пък от същата дата той изтърпява наказание лишаване от свобода („strafrechtelijke detentie“), чийто срок ще изтече на 1 декември 2015 г., а по всяка вероятност след това отново ще бъде задържан по реда на Закона за чужденците („vreemdelingenbewaring“).

39 В това отношение следва на първо място да се отбележи, че разглежданото понастоящем преюдициално запитване, което се отнася до валидността на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33, повдига въпроси от областта на отнасящия се до пространството на свобода, сигурност и правосъдие дял V от част трета от Договора за функционирането на ЕС. Следователно е възможно запитването да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.

40 На второ място, налага се констатацията, че към момента, в който се преценява искането за разглеждане на запитването по реда на спешното преюдициално производство, жалбоподателят в главното производство не е на свобода. Наистина към въпросния момент ограничаването на свободата му не е основано на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33, а е следствие от привеждането в изпълнение на наказание лишаване от свобода, но това не променя факта, че преди да започне да изтърпява посоченото наказание на 23 октомври 2015 г., заинтересованият е бил задържан на основание на Директива 2013/33. Освен това според прогнозите на националните власти след изтърпяване на наказанието заинтересованият отново ще е с мярка задържане по смисъла на член 2, буква з) от Директива 2013/33.

- 41 Предвид тези обстоятелства, по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат, на 24 ноември 2015 г. четвърти състав на Съда решава да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на преюдициалното запитване по реда на спешното преюдициално производство. Освен това четвърти състав решава да поиска от Съда да преразпредели делото на голям състав.
- 42 На 1 декември 2015 г. запитващата юрисдикция, която се ангажира да съобщава за всяка релевантна промяна в обстоятелствата, засягаща жалбоподателя в главното производство, уведомява Съда, че считано от същия ден, той отново е с мярка задържане („vreemdelingenbewaring“) на основание член 59b, параграф 1, буква d) от Закона за чужденците.

По преюдициалния въпрос

- 43 С преюдициалния си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска от Съда да прецени валидността на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 от гледна точка на член 6 от Хартата.
- 44 От преписката по делото следва, че основанията за задържането на жалбоподателя в главното производство се състоят в частност в това, че е извършил престъпления на нидерландска територия и че спрямо него е издадено разпореждане да напусне страната, придружено от забрана за влизане, и двете влезли в сила. Запитващата юрисдикция се позовава на практиката на Европейския съд по правата на човека относно член 5, точка 1, буква f) от ЕКПЧ, по-конкретно на решение *Nabil* и др. с/у Унгария, посочено по-горе (§ 38), практика, която съгласно член 52, параграф 3 от Хартата следва да се взема предвид за целите на тълкуването на член 6 от нея. Съгласно тази съдебна практика задържането на търсещо убежище лице е в противоречие с посочената разпорежба от ЕКПЧ, ако не е разпорежено за целите на извеждането на лицето.
- 45 В началото следва да се припомни, че макар признатите от ЕКПЧ основни права да са част от правото на Съюза като общи принципи, както потвърждава член 6, параграф 3 ДЕС, и макар член 52, параграф 3 от Хартата да предвижда, че съдържащите се в тази харта права, съответстващи на права, гарантирани от ЕКПЧ, имат същия смисъл и обхват като дадените им в посочената конвенция, все пак, докато Съюзът не се присъедини към тази конвенция, тя не представлява юридически акт, формално интегриран в правния ред на Съюза (решения *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 44 и *Inuit Tapiriit Kanatami* и др./Комисия, C-398/13 P, EU:C:2015:535, т. 45).
- 46 Затова валидността на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 трябва да се преценява единствено от гледна точка на основните права, гарантирани с Хартата (вж. в този смисъл решения *Otis* и др., C-199/11, EU:C:2012:684, т. 47 и *Inuit Tapiriit Kanatami* и др./Комисия, C-398/13 P, EU:C:2015:535, т. 46).
- 47 В това отношение от разясненията по член 6 от Хартата, които съгласно член 6, параграф 1, трета алинея ДЕС и член 52, параграф 7 от Хартата трябва да се вземат предвид при тълкуването ѝ (вж. в този смисъл решения *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 20 и *Spasić*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, т. 54), следва, че правата по член 6 от Хартата съответстват на правата, гарантирани от член 5 от ЕКПЧ, и че ограниченията, които могат законно да бъдат наложени по отношение на правата по първата от тези разпоредби, не могат да надхвърлят границите, позволени от ЕКПЧ съгласно текста на втората от тези разпоредби. Разясненията по член 52 от Хартата обаче сочат, че параграф 3 от този член има за цел да осигури необходимата последователност между Хартата и ЕКПЧ, „без това да засяга автономността на правото на Съюза и на Съда на Европейския съюз“.

- 48 Освен това съгласно един от общите принципи за тълкуването актовете на Съюза трябва, доколкото е възможно, да се тълкуват по начин, който не поставя под съмнение тяхната валидност, и в съответствие с цялото първично право, и в частност с разпоредбите на Хартата (решения McDonagh, C-12/11, EU:C:2013:43, т. 44 и Преразглеждане Комисия/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, т. 40).
- 49 Като разрешава кандидатът да бъде задържан, когато това се налага с цел защита на националната сигурност или обществения ред, член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 предвижда ограничение за упражняването на правото на свобода, закрепено в член 6 от Хартата.
- 50 Съгласно член 52, параграф 1 от Хартата обаче всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от Хартата, трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на тези права. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения за упражняването на тези права и свободи могат да бъдат налагани само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора.
- 51 В това отношение следва да се посочи, че тъй като разглежданото тук ограничение произтича от директива, а директивите са законодателни актове на Съюза, това ограничение е предвидено в закон.
- 52 Освен това член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 не засяга основното съдържание на правото на свобода, закрепено в член 6 от Хартата. Всъщност тази разпоредба не поставя под съмнение гаранциите за това право и — както следва от текста на разпоредбата и от съображение 15 от Директивата — овластява държавите членки да задържат кандидатите единствено поради личното им поведение и при наличието на посочените в тази разпоредба изключителни обстоятелства, които са и допълнително стеснени чрез съвкупността от условия, предвидени в членове 8 и 9 от Директивата.
- 53 Тъй като целта на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 е защитата на националната сигурност и обществения ред, трябва да се констатира, че всяка мярка задържане, основана на тази разпоредба, действително отговаря на призната от Съюза цел от общ интерес. Наред с това защитата на националната сигурност и обществения ред допринася и за защитата на правата и свободите на другите хора. В това отношение член 6 от Хартата закрепва правото на всекиго не само на свобода, но и на сигурност (вж. в този смисъл решение Digital Rights Ireland и др., C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238, т. 42).
- 54 Що се отнася до пропорционалността на констатираната намеса, следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда принципът на пропорционалност изисква актовете на институциите на Съюза да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимните цели на съответната правна уредба, като се има предвид, че пораждащите от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели (вж. в този смисъл решения Afton Chemical, C-343/09, EU:C:2010:419, т. 45, Nelson и др., C-581/10 и C-629/10, EU:C:2012:657, т. 71 и Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, т. 50).
- 55 В това отношение, когато го налага защитата на националната сигурност или обществения ред, задържането на кандидата по самото си естество е мярка, годна да защити обществеността от опасността, която може да представлява поведението на това лице, и съответно годна да осигури постигането на целта на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33.

- 56 Що се отнася до необходимостта от предоставеното с тази разпорежба правомощие на държавите членки да задържат кандидатите на основания, свързани със защитата на националната сигурност или обществения ред, следва да се подчертае, че предвид значимостта на правото на свобода, закрепено в член 6 от Хартата, и предвид тежестта на намесата в това право, поражда от подобна мярка за задържане, ограниченията за упражняването на това право трябва да остават в границите на строго необходимото (вж. по аналогия, що се отнася до правото на зачитане на личния живот, решение *Digital Rights Ireland* и др., C-293/12 и C-594/12, EU:C:2014:238, т. 52).
- 57 В това отношение както от текста и контекста, така и от историята на член 8 от Директива 2013/33 следва, че възможността по параграф 3, първа алинея, буква д) от този член за задържане на кандидатите по съображения за защита на националната сигурност или обществения ред зависи от спазването на съвкупност от условия, чиято цел е строго да се стеснят хипотезите на прилагане на подобна мярка.
- 58 Всъщност, първо, от самия текст на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 следва, че кандидатът може да бъде задържан само когато това „се налага“ с цел защита на националната сигурност или обществения ред.
- 59 Освен това следва да се подчертае, че в член 8, параграф 3, първа алинея от Директива 2013/33 изчерпателно са изброени различните основания за задържане, сред които е и защитата на националната сигурност или обществения ред, и че всяко от тези основания отговаря на конкретна потребност и е самостоятелно.
- 60 В допълнение член 8, параграф 3, втора алинея от Директива 2013/33 гласи, че основанията за задържане трябва да са предвидени в националното право. В това отношение следва да се напомни, че когато разпоредбите на съответната директива оставят на държавите членки свобода на преценка, за да определят мерки за транспониране, които да са пригодени към различните възможни хипотези, при прилагането на тези мерки държавите членки са длъжни не само да тълкуват националното си право по начин, който да съответства на въпросната директива, но и да не допускат да се основават на тълкуване на директивата, което би влязло в конфликт с основните права или с останалите общи принципи на правото на Съюза (вж. в този смисъл решения *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, т. 68 и *N. S.* и др., C-411/10 и C-493/10, EU:C:2011:865, т. 77).
- 61 Второ, както сочат съображения 15 и 20 от Директива 2013/33, останалите параграфи на член 8 от тази директива налагат важни ограничения на предоставеното на държавите членки правомощие за задържане. Всъщност от член 8, параграф 1 от Директивата следва, че държавите членки не могат да задържат едно лице единствено поради това, че то е кандидат за международна закрила. Освен това член 8, параграф 2 от Директивата изисква налагането на мярка задържане да е възможно само когато това е необходимо и въз основа на преценка на всеки случай поотделно, ако не могат да бъдат приложени ефективно по-леки принудителни алтернативни мерки. Член 8, параграф 4 от Директива 2013/33 предвижда, че държавите членки гарантират, че в националното право са предвидени правила във връзка с алтернативи на задържането, като задължение за редовно явяване пред органите, внасяне на парична гаранция или задължение лицето да остане на точно определено място.
- 62 Също така, член 9, параграф 1 от Директива 2013/33 гласи, че кандидатът се задържа единствено за възможно най-кратък срок и задържането продължава само докато са приложими основанията, предвидени в член 8, параграф 3. Освен това заповедта за задържане следва да се издава при спазване на съществени процесуални и съдебни гаранции. Така съгласно член 9, параграфи 2 и 4 от Директивата в заповедта за задържане трябва писмено да се посочват фактическите и правните основания за задържането, а на кандидатите трябва да се предоставят определени сведения на език, който те разбират или за който има достатъчно основания да се

предполага, че разбират. В член 9, параграфи 3 и 5 от Директивата пък са конкретизирани правилата за съдебния контрол за законосъобразност на задържането, какъвто държавите членки са длъжни да предвидят.

- 63 Трето, от дял 3, точка 4 от обяснителния меморандум към предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище (COM(2008) 815 окончателен), въз основа на което е приета Директива 2013/33, следва, че основанието за задържане, свързано със защитата на националната сигурност и обществения ред, а също и другите три основания за задържане, предвидени в това предложение и впоследствие включени в член 8, параграф 3, първа алинея, букви а)—в) от Директивата, почиват на препоръката на Комитета на министрите на Съвета на Европа от 16 април 2003 г. за мерките за задържането на лица, търсещи убежище, и на насоките на Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) от 26 февруари 1999 г. за приложимите критерии и стандарти във връзка със задържането на лица, търсещи убежище. В частност от точки 4.1 и 4.2 от тези насоки в приетата им през 2012 г. редакция следва, от една страна, че задържането е изключителна мярка, която може да бъде оправдана единствено при наличието на легитимна цел, и че в отделния случай задържането би могло да бъде необходимо по три съображения, по принцип съответстващи на международното право, а именно съображенията, свързани с обществения ред, общественото здраве и националната сигурност. От друга страна, задържането трябва да се прилага само като крайна мярка — когато е установено, че то е необходимо, разумно и пропорционално на легитимна цел.
- 64 Следва да се добави, че строгото стесняване на пределите на признатото на компетентните национални органи правомощие да задържат кандидатите на основание член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 е гарантирано и чрез даденото в практиката на Съда тълкуване на съдържащите се в други директиви понятия „национална сигурност“ и „обществен ред“, което важи и по отношение на Директива 2013/33.
- 65 Така Съдът приема, че понятието „обществен ред“ във всички случаи предполага да е налице, освен смущаване на обществения ред, каквото е всяко нарушение на закона, и действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха, която засяга основен обществен интерес (решение Zh. и О., C-554/13, EU:C:2015:377, т. 60 и цитираната съдебна практика, което се отнася до член 7, параграф 4 от Директива 2008/115, както и решение Т., C-373/13, EU:C:2015:413, т. 79 и цитираната съдебна практика, което се отнася до членове 27 и 28 от Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).
- 66 Що се отнася до понятието „обществена сигурност“, от практиката на Съда следва, че то обхваща вътрешната и външната сигурност на държавата членка и че поради това накърняването на функционирането на институциите и на основните държавни служби, запазването на живота на населението, както и рискът от сериозно смущаване на външните отношения или на мирното съвместно съществуване на народите или още накърняването на военните интереси могат да засягат обществената сигурност (вж. в този смисъл решение Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, т. 43 и 44).
- 67 Затова засягането на националната сигурност или на обществения ред може от гледна точка на изискването за необходимост да оправдава налагане или продължаване на мярката задържане на даден кандидат на основание член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 само ако личното му поведение представлява действителна, настояща и достатъчно

сериозна заплаха, която засяга основен обществен интерес или пък вътрешната или външната сигурност на съответната държава членка (вж. в този смисъл решение T., C-373/13, EU:C:2015:413, т. 78 и 79).

- 68 Член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директивата не е и несъразмерен спрямо следваните цели. В това отношение трябва да се подчертае, че в тази разпоредба е намерена равновесната точка между следваната цел от общ интерес, а именно защитата на националната сигурност и обществения ред, от една страна, и произтичащата от всяка мярка за задържане намеса в правото на свобода, от друга (вж. по аналогия решение *Volker und Markus Schecke и Eifert*, C-92/09 и C-93/09, EU:C:2010:662, т. 72 и 77).
- 69 Всъщност подобна разпоредба не може да служи като основание за налагането на мерки за задържане, без компетентните национални органи във всеки отделен случай първо да проверяват дали създаваната от съответните лица опасност за националната сигурност или обществения ред е равностойна поне на тежестта на поражданата от такива мерки намеса в правото на свобода на тези лица.
- 70 По изложените съображения следва да се заключи, че с приемането на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 законодателят на Съюза е осигурил справедливо равновесие между правото на свобода на кандидатите, от една страна, и изискванията във връзка със защитата на националната сигурност и обществения ред, от друга.
- 71 Що се отнася до прилагането на изискванията, които конкретно произтичат от принципа на пропорционалност в контекста на дело като разглежданото в главното производство, за да е пълен отговорът, който ще бъде даден на запитващата юрисдикция, следва да се отбележи, че според предоставените от запитващата юрисдикция данни, възпроизведени в точки 30 и 44 от настоящото решение, основанията за задържането на жалбоподателя в главното производство по същество се състоят в това, че е извършил престъпления на нидерландска територия и че спрямо него е издадено разпореждане да напусне страната, придружено от забрана за влизане за срок от десет години, и двете влезли в сила.
- 72 Що се отнася най-напред до последното обстоятелство, следва да се посочи, че съгласно член 11, параграф 2 от Директива 2008/115 продължителността на забраната за влизане, която се определя, като надлежно се вземат предвид всички обстоятелства от значение за отделния случай, по принцип не надвишава пет години. Съгласно същата разпоредба продължителността на забраната обаче може да надвиши пет години, ако съответното лице представлява сериозна заплаха за обществения ред, обществената или националната сигурност.
- 73 При тези условия съображенията, поради които националните органи са приели, че личното поведение на жалбоподателя в главното производство представлява сериозна заплаха за обществения ред, обществената или националната сигурност по смисъла на член 11, параграф 2 от Директива 2008/115, са годни и да обосноват задържането му на основания, свързани със защитата на националната сигурност или обществения ред по смисъла на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33. Следва обаче да се провери дали задържането е разпоредено при стриктно спазване на принципа на пропорционалност и дали тези съображения все още са налице.
- 74 Обстоятелството, че след като му е разпоредено да напусне нидерландска територия и му е наложена забрана за влизане за срок от десет години, жалбоподателят в главното производство подава нова молба за международна закрила, не е пречка спрямо него да бъде взета мярка задържане на основание член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33. Всъщност това задържане не лишава кандидата от правото да остане в държавата членка на

основание член 9, параграф 1 от Директива 2013/32, единствено за целите на процедурата по предоставяне на международна закрила, докато решаващият орган вземе решение на първа инстанция по молбата му за международна закрила.

- 75 Що се отнася до посоченото от запитващата юрисдикция обстоятелство, че съгласно нейната практика с подаването на молба за убежище от лице, спрямо което се води процедура за връщане, автоматично изгубва действие всяко евентуално вече взето в тази процедура решение за връщането му, следва да се подчертае, че при всички случаи полезното действие на Директива 2008/115 изисква образуваната по реда на тази директива процедура, в рамките на която е взето решение за връщане, евентуално придружено от забрана за влизане, да може да бъде възобновена от етапа, на който е била прекъсната поради подаването на молба за международна закрила, веднага щом тази молба бъде отхвърлена на първа инстанция. Всъщност държавите членки са длъжни да не застрашават постигането на целта на тази директива, а именно установяването на ефективна политика за извеждане и репатриране на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (вж. в този смисъл решение *El Dridi*, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, т. 59).
- 76 В това отношение както от задължението за лоялност на държавите членки, произтичащо от член 4, параграф 3 ДЕС и припомнено в точка 56 от решение *El Dridi* (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268), така и от изискванията за ефективност, споменати по-конкретно в съображение 4 от Директива 2008/115, следва, че задължението на държавите членки по член 8 от Директивата да извеждат съответните лица в случаите по параграф 1 от този член трябва да се изпълнява в най-кратки срокове (вж. в този смисъл решение *Achughbabian*, C-329/11, EU:C:2011:807, т. 43 и 45). Това задължение обаче не би било изпълнено, ако извеждането бъде забавено поради това, че след отхвърлянето на молбата за международна закрила на първа инстанция трябва отново да започне процедура като описаната в предходната точка, но не от етапа, на който е била прекъсната, а от самото начало.
- 77 Накрая следва да се напомни, че съгласно член 52, параграф 3 от Хартата, доколкото тя съдържа права, съответстващи на правата, гарантирани от ЕКПЧ, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената конвенция. Следователно за целите на тълкуването на член 6 от Хартата трябва да се държи сметка за член 5, точка 1 от ЕКПЧ. С приемането на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 обаче законодателят на Съюза не е накарнал равнището на защита, осигурявано от член 5, точка 1, буква f), втора част на изречението от ЕКПЧ.
- 78 Всъщност, както сочи текстът на последната разпоредба, тя допуска законното задържане на лице, против което се предприемат действия за депортиране или екстрадиция. В това отношение, въпреки че в решение *Nabil* и др. с/у Унгария, посочено по-горе (§ 29), Европейският съд по правата на човека приема, че ограничаване на свободата на основание на тази разпоредба е допустимо само когато има висяща процедура по депортиране или екстрадиция и че ако тази процедура не се води с изискваната грижливост, задържането престава да бъде допустимо от гледна точка на посочената разпоредба, това съдебно решение не изключва възможността за държавите членки при спазване на гаранциите по тази разпоредба да задържат гражданите на трети страни, спрямо които преди подаването на молба за международна закрила е издадено решение за връщане, придружено от забрана за влизане.
- 79 Европейският съд по правата на човека също така пояснява, че наличието на висяща процедура за предоставяне на убежище само по себе си не означава, че подалото молбата за убежище лице вече не е задържано „за целите на депортирането“, тъй като евентуалното отхвърляне на тази молба може да открие пътя за изпълнението на разпоредените по-рано мерки за извеждане (ЕСПЧ, *Nabil* и др. с/у Унгария, посочено по-горе, § 38).

- 80 Затова, както бе констатирано в точки 75 и 76 от настоящото решение, образуваната по реда на Директива 2008/115 процедура, в рамките на която е взето решение за връщане, евентуално придружено от забрана за влизане, трябва да бъде възобновена от етапа, на който е била прекъсната поради подаването на молба за международна закрила, веднага щом тази молба бъде отхвърлена на първа инстанция, а това означава, че в рамките на тази процедура все още „се предприемат действия“ по смисъла на член 5, точка 1, буква f), втора част на изречението от ЕКПЧ.
- 81 Следва още да се подчертае, че съгласно практиката на Европейския съд по правата на човека относно член 5, точка 1 от ЕКПЧ, за да е съвместимо с целта за защита на гражданите от произвол, изпълнението на мерките за ограничаване на свободата трябва в частност да е лишено от всякакъв елемент на недобросъвестност или измама от страна на властите, да съответства на целта на ограниченията, разрешени по съответната алинея на член 5, точка 1 от ЕКПЧ, и да осигурява пропорционалност между изтъкнатото основание и съответното ограничение на свободата (вж. в този смисъл ЕСПЧ, Saadi c/y Обединеното кралство, № 13229/03, § 68—74, ECHR 2008). Както обаче следва от съображенията, изложени при анализа на валидността му от гледна точка на член 52, параграф 1 от Хартата, член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33, чийто обхват е строго стеснен предвид контекста на разпоредбата, отговаря на тези изисквания.
- 82 Ето защо на преюдициалния въпрос следва да се отговори, че при преценката на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33 не се установяват обстоятелства, които да засягат валидността на тази разпоредба от гледна точка на член 6 и член 52, параграфи 1 и 3 от Хартата.

По съдебните разноски

- 83 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

При преценката на член 8, параграф 3, първа алинея, буква д) от Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила не се установяват обстоятелства, които да засягат валидността на тази разпоредба от гледна точка на член 6 и член 52, параграфи 1 и 3 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Подписи